

Met genoegen presenteert de rekenkamercommissie van de gemeente Veenendaal het jaarverslag over 2017. In dit verslag vindt u een overzicht van de activiteiten die de rekenkamercommissie in 2017 heeft uitgevoerd.

De Rekenkamercommissie Veenendaal heeft in 2017

3 onderzoeken uitgebracht

2 onderzoeken opgestart met doorloop in 2018

3 rekenkamerbrieven aan de raad gestuurd

Terugblik op 2017 door de voorzitter

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van de Rekenkamercommissie Veenendaal. Met dit verslag legt de rekenkamercommissie verantwoording over haar werkzaamheden af aan de raad en inwoners van de gemeente. In vogelvlucht neem ik u mee in ons werk over het afgelopen jaar.

Met een animatiefilmpje hebben we de conclusies en aanbevelingen van het onderzoeksrapport "ICT-Centrum Veenendaal" op een kernachtige en ludieke manier gepresenteerd. Ook konden wij het eindrapport van het onderzoek naar de effectiviteit van re-integratietrajecten presenteren. Dit hebben we samen gedaan met de rekenkamer van Rhenen. De doorlooptijd van het onderzoek was langer dan we beoogd hadden. Voor ons vormt dat een aanleiding om in de toekomst nog alerter te zijn op de planning en het onderzoeksproces. Met name op het gebied van goede samenwerking met alle bij een onderzoek betrokkenen partijen is tijdwinst te halen. Dit aspect komt ook terug in het onderzoek "Functionering en doorwerking van de rekenkamercommissie van Veenendaal". Antwoord werd gegeven op de vraag in hoeverre de door de raad overgenomen aanbevelingen ook daadwerkelijk worden opgepakt en uitgevoerd. In dat onderzoek zijn ook aanbevelingen geformuleerd voor een verdere verbetering van het functioneren van de rekenkamercommissie zelf.

Jan Snoei heeft eind september de taak als intern lid van de rekenkamercommissie van Dorus Helsen overgenomen. Wij danken Dorus voor zijn open en positieve inbreng de afgelopen jaren. In verband met de komende gemeenteraadsverkiezingen kan de samenstelling van de rekenkamercommissie in 2018 opnieuw veranderen.

Namens de Rekenkamercommissie Veenendaal,

Gerd Tjerkstra
Voorzitter

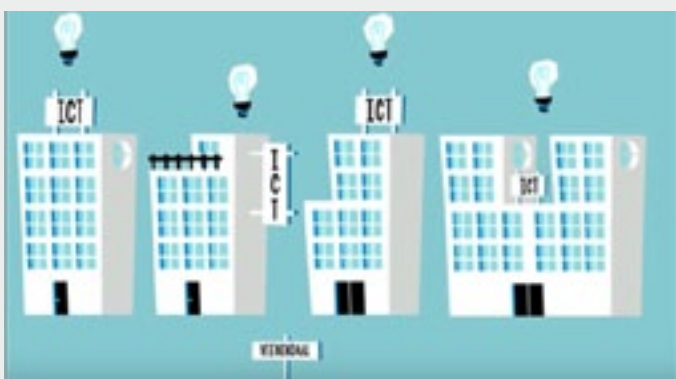
ICT-Centrum Veenendaal

Onderzoek naar het profiel van de gemeente Veenendaal als ICT-Centrum binnen de regio FoodValley.

Publicatie: Februari 2017.

Achtergrond

De gemeente Veenendaal heeft de ambitie om zich te profileren als ICT-Centrum in de regio FoodValley. De oorsprong van deze ambitie ligt vast in het Programma-plan Economie 2010-2014 dat het kader vormde voor het economisch beleid. Begin 2016 is de ambitie voortgezet in de Strategische ICT-visie. De gemeente heeft bij het bereiken van het ICT-profiel voornamelijk een rol als aanjager en facilitator. De mate waarin de markt zich aansluit bij de ambitie om ICT-Centrum te worden, is dan ook van groot belang voor het verwezenlijken van de ICT-ambitie van de gemeente.

Doelstelling

Inzicht verschaffen in de doeltreffendheid van het beleid om Veenendaal te profileren als ICT-Centrum in de regio FoodValley en in de mate waarin deze ambitie herkend en gedragen wordt door de ICT-sector in de regio FoodValley.

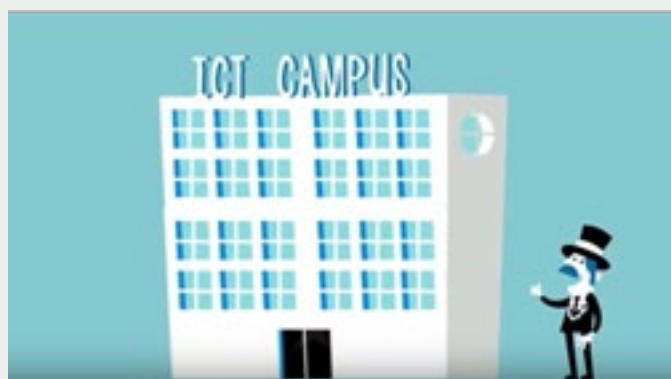
Hoofdvraag

In hoeverre zijn de concrete doelstellingen om de gemeente Veenendaal in de periode 2010-2014 te profileren als ICT-Centrum gerealiseerd? In hoeverre sluit het beleid (zowel oud als nieuw) van de gemeente Veenendaal aan bij de behoeften en ambities van de ICT-sector in de regio FoodValley?

Uitkomsten in een notendop

Met een sobere inzet van middelen heeft de gemeente haar doel om zich te profileren als ICT-Centrum waargemaakt. Maar ook wordt geconcludeerd dat de ambitie van de betrokken partijen groter is, dan wat er tot nu toe gerealiseerd is. De ambitie voor een ICT-Campus wordt breed gedragen maar er is geen eenduidig beeld van wat dat is of zou moeten zijn. Aanbevelingen richten zich hierop. Scherp samen met de partners de richtinggevendende doelen aan en neem als gemeente een regierol bij de ontwikkeling van de ICT-Campus.

Openbare behandeling raad

Beeldvormende avond – presentatie: 16 maart 2017
Raadscommissie - behandeling: 21 maart 2017
Raadsvergadering - bespreekstuk: 30 maart 2017

De raad heeft de aanbevelingen van het rapport unaniem overgenomen en het college de opdracht gegeven deze uit te voeren.

Door de fracties van GroenLinks, SP, ProVeenendaal en PvdA is een motie ingediend met een verzoek aan het college om bij het raadsvoorstel voor kredietfase 2, ICT-Campus, in juni 2017 te komen met een verdere invulling van een fysieke ICT-Campus in Veenendaal om de ambitie ICT-Centrum zichtbaar te maken. De motie is verworpen.

Animatiefilmpje

Om de conclusies en aanbevelingen in een kernachtige boodschap toegankelijk te maken voor een breed publiek is een animatiefilmpje (<https://www.youtube.com/watch?v=7f7rXWhqHig>) ontwikkeld. De NVRR heeft het filmpje opgenomen in een handreiking met 'good practices' rond rekenkamerwerk. Deze handreiking is beschikbaar via www.nvrr.nl.

Effectiviteit re-integratietrajecten

Onderzoek naar de effectiviteit van re-integratietrajecten van mensen in de bijstand in Veenendaal en Rhenen. Dit onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met de rekenkamer van Rhenen.

Publicatie: November 2017.

Achtergrond

De Rekenkamercommissie Veenendaal is in 2015 een onderzoek gestart naar het re-integratiebeleid in de gemeente Veenendaal. Deel één van dat onderzoek 'Werk aan de winkel met het re-integratiebeleid' is in juli 2016 gepubliceerd, en geeft inzicht in de beleidsvorming, uitvoeringsprocessen, interne informatievoorziening en monitoring richting de raad. Het was voor de rekenkamercommissie destijds niet mogelijk om ook deel twee van het onderzoek te realiseren: het meten van de effectiviteit van de re-integratietrajecten. Bezwaren rond de bescherming van de privacy van de onderzoeksdoelgroep stonden de uitvoering van een dergelijk onderzoek in de weg. Tijdens de behandeling van het eerste rapport op 22 september 2016 is een motie aangenomen waardoor uitvoering van het effectiviteitsonderzoek mogelijk werd.

Doelstelling

Inzicht verschaffen in de doeltreffendheid van het re-integratiebeleid van de gemeente Veenendaal.

Hoofdvraag

Wat is de effectiviteit van re-integratietrajecten die worden uitgevoerd door de gemeente Veenendaal?

Uitkomsten in een notendop

De invoering van Competensys in 2016 heeft er voor gezorgd dat er in de uitvoering meer wordt gewerkt volgens een vastgestelde systematiek. Hoewel met de invoering van Competensys een inhaalslag is gemaakt, is de dossiervorming niet volledig en kan de effectiviteit van de trajecten van de geïnterviewde cliënten in het onderzoek niet vastgesteld worden. Ook ontbreekt er een koppeling tussen de klantinformatie en management informatie. Een conclusie uit het onderzoek is ook dat de belevingswereld van de bijstandsgerechtigden sterk verschilt van de wereld waarin de gemeente functioneert. Dat wordt in het rapport aangeduid met leefwereld en systeemwereld. Deze kloof werkt een effectieve uitvoering van het re-integratieproces tegen. De aanbevelingen in het rapport richten zich op het verbeteren van deze knelpunten.

Openbare behandeling raad

Raadscommissie - behandeling: 14 december 2017
Raadsvergadering - besprekingsstuk: 25 januari 2018

De raad heeft de aanbevelingen van het rapport unaniem overgenomen en het college de opdracht gegeven deze uit te voeren. Een motie van de fracties ChristenUnie, ProVeenendaal, DENK, SP, CDA, D66 en Lokaal Veenendaal over bejegening en communicatie in re-integratietrajecten is aangenomen. Twee andere moties (m.b.t. maatwerk hoger opgeleide statushouders en onderzoek naar uitstroom) zijn verworpen.

Meldingen, klachten en bezwaren

Onderzoek naar de afhandeling van meldingen, klachten en bezwaren gericht aan de gemeente Veenendaal. Dit onderzoek is in 2017 opgestart en zal in 2018 worden afgerond.

Achtergrond

Het doen van meldingen, het indienen van klachten of het aantekenen van bezwaar vormen een bijzonder aspect van de relatie tussen de gemeente en de inwoners, juist omdat het dan gaat om zaken die naar mening van de indienders 'gevoelig' liggen. Bij klachten en bezwaren is er naar mening van de burger in kwestie al iets in de relatie tussen hem en de gemeente gebeurd waar hij ontevreden over is. Het is voor de gemeente een belangrijke opdracht om op zorgvuldige wijze te reageren op elke melding, elke klacht en elk bezwaar.

Doelstelling

Inzichtelijk maken hoe de gemeente Veenendaal invulling geeft aan de afhandeling van meldingen, klachten en bezwaren en welke betekenis dat heeft in de relatie met de inwoners. In het onderzoek wordt tevens een koppeling gemaakt met het onderzoek 'Melden doet gelden' dat de Rekenkamercommissie Veenendaal in 2010 heeft uitgebracht.

Namens de leden van de Rekenkamercommissie Veenendaal gaat veel dank uit naar de inwoners van Rhenen en Veenendaal die in een re-integratietraject zitten of gezeten hebben, en die bereid waren hun ervaringen in een persoonlijk gesprek te delen ten behoeve van dit onderzoek. Deze insteek - het proces vanuit individuele gevallen bekijken - maakt ervaringen inzichtelijk en geeft weer wat de betekenis is die de betrokken burgers toekennen aan het proces, de communicatie en de effectiviteit van de begeleiding naar werk of andere bezigheden vanuit het re-integratieproces.

Doorwerking en functioneren Rkc

In dit onderzoek is de rekenkamercommissie zelf onderzocht. Het rapport is een publicatie van onderzoeksbureau PBLQ.

Publicatie: December 2017.

Achtergrond

De rekenkamercommissie streeft er naar dat de aanbevelingen die zij op basis van haar onderzoeken doet, worden overgenomen door de raad en het college en dat deze aanbevelingen ook leiden tot wijzigingen die de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het huidige en het toekomstige beleid ten goede komen. Doorwerking staat centraal in dit onderzoek. Hierbij is ook aandacht besteed aan het algehele functioneren van de rekenkamercommissie. Daar waar de rekenkamercommissie 'leren en verbeteren' van belang vindt voor de gemeentelijke organisatie, geldt dit ook voor de rekenkamercommissie zelf.

Doelstelling

De wijze waarop rekenkameronderzoek doorwerkt op bestuurlijk niveau en in de ambtelijke organisatie inzichtelijk maken. Nagaan welke verbetermogelijkheden er zijn.

Hoofdvraag

Hoe functioneert de rekenkamercommissie van de gemeente Veenendaal? Op welke wijze en in welke mate hebben de aanbevelingen uit eerdere rekenkameronderzoeken geleid tot intern en extern ervaren verbeteringen in de uitvoering van het relevante beleid? Welke verbeteringen zijn er mogelijk, zowel in het algemene functioneren van de rekenkamercommissie als in de doorwerking van de aanbevelingen van de onderzoeken?

NVRR-pilot

De onderzoeksopzet is gedeeld met de NVRR in het kader van de pilot 'Stappenplan - Meten van doorwerking'.

Uitkomsten in een notendop

Van drie eerder uitgevoerde rekenkameronderzoeken is de doorwerking gemeten. Alle aanbevelingen uit deze drie onderzoeken zijn door de gemeenteraad overgenomen. Nader onderzoek binnen de gemeente toont aan dat de aanbevelingen ook daadwerkelijk worden verwerkt in het te voeren beleid. De gemeente heeft geen overzichten waarin is opgenomen hoe de aanbevelingen concreet zijn doorgevoerd en tot welke resultaten dit heeft geleid. Daarnaast is ook de structurele bewaking van de doorwerking van aanbevelingen uit rekenkameronderzoek niet belegd. Het meten van doorwerking gebeurt zowel binnen de gemeentelijke organisatie als door de rekenkamercommissie zelf op incidentele basis.

Er zou een meer structurele controle op doorwerking moeten zijn. PBLQ concludeert in het onderzoek dat de rekenkamercommissie van Veenendaal goed functioneert. Als aandachtspunt bij het functioneren wordt wel de vraag gesteld of alle regels, procedures en afspraken niet te zeer instrumenteel worden ingevuld, waardoor er in

de praktijk minder ruimte is voor inhoudelijke interactie tussen alle betrokkenen. PBLQ heeft de aanbevelingen gericht aan de rekenkamercommissie. Zowel de rekenkamercommissie als het college van B&W hebben schriftelijk op deze aanbevelingen gereageerd.

Openbare behandeling raad

Rondetafelgesprek: 18 januari 2018

Raadsvergadering - besprekstuk: 22 februari 2018

Het raadsvoorstel bij het rapport is geamendeerd aangenomen. In het oorspronkelijke voorstel was opgenomen om de aanbeveling over het vooraf bespreken van rekenkamerbrieven met het college van B&W niet over te nemen. Met het amendement is de strekking van deze aanbeveling alsnog aan het besluit toegevoegd. De rekenkamercommissie zal bij het opstellen van toekomstige rekenkamerbrieven invulling geven aan deze aanbeveling. Ook met de andere aanbevelingen rond meer inhoudelijke interactie met de gemeentelijke organisatie, de procedure van hoor en wederhoor, het beleggen van verantwoordelijkheid voor het bewaken van doorwerking en het voortzetten van de discussie over ondersteuning aan de kaderstellende verantwoordelijkheden van de raad gaat de rekenkamercommissie aan de slag. Zoals in het raadsbesluit opgenomen, zal de rekenkamercommissie de raadscommissie in het tweede kwartaal van 2018 informeren over de stand van zaken rond de uitvoering van de aanbevelingen.

Regio FoodValley

De Regio FoodValley is een samenwerkingsverband van acht gemeenten. Het betreft de gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen. De acht gemeenten werken samen met het bedrijfsleven en onderwijs/onderzoek aan de ambitie van de regio om hét agrofoodcentrum van Europa te worden.

Door de rekenkamer(commissie)s van Ede, Rhenen, Veenendaal en Wageningen is de wens uitgesproken om gezamenlijk de bestuurlijke Regio FoodValley te onderzoeken.

Stand van zaken

In 2017 is door de rekenkamer(commissie)s van Ede, Rhenen, Veenendaal en Wageningen een vooronderzoek uitgevoerd om nut en noodzaak van een verdiepingsonderzoek te verkennen. Dit vooronderzoek richtte zich op de (financiële) inzet van de afzonderlijke gemeenten voor de Regio FoodValley in de afgelopen 4 jaar (2013-2016). De tweede helft van 2017 is benut om in gezamenlijkheid een onderzoeksopzet op te stellen voor een verdiepingsonderzoek.

In 2018 zal een onderzoek naar de Regio FoodValley worden gestart in samenwerking tussen de rekenkamer(commissie)s van Ede, Rhenen, Veenendaal en Wageningen. De rekenkamercommissie Valleien Veluwerand (waar de overige vier FoodValley-gemeenten onder vallen) sluit niet aan bij dit onderzoek.

Rekenkamerbrieven

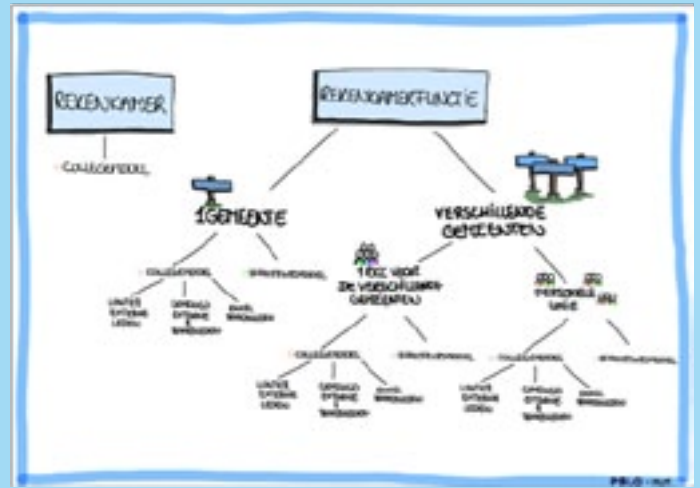
In 2017 heeft de Rekenkamercommissie Veenendaal drie rekenkamerbrieven aan de raad gestuurd.

Rekenkamermodellen

Ter ondersteuning van de gedachtenvorming over de invulling van de lokale rekenkamerfunctie is in de rekenkamerbrief van 28 maart 2017 informatie opgenomen over de diverse varianten die mogelijk zijn, inclusief de bijbehorende voor- en nadelen. Deze brief is mede opgesteld door PBLQ.

ICT-Centrum Veenendaal

In de rekenkamerbrief van 28 september 2017 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen die eerder in 2017 zijn gepubliceerd in het 'Rekenkameronderzoek ICT-Centrum Veenendaal'. De brief dient als bijdrage aan de informatievoorziening rondom de ontwikkeling en evaluatie van Veenendaal als ICT-Centrum en sluit aan bij het 'Informatiememo tussenevaluatie ICT Visie en 1e fase ICT Campus' dat de raad als ingekomen stuk heeft ontvangen van het college van B&W bij de raadscommissie van 10 oktober 2017.

Programmabegroting 2018-2021

Jaarlijks bestudeert de rekenkamercommissie de programmabegroting. De begroting is diagonaal gescand op zaken die de rekenkamercommissie opvielen. Deze aandachtspunten zijn aangestipt in de rekenkamerbrief van 5 oktober 2017. In haar brief aan de rekenkamercommissie van 12 oktober 2017 reageert het college van B&W op deze rekenkamerbrief.

Overige zaken

Vergaderingen

In 2017 heeft de rekenkamercommissie 15 keer regulier vergaderd.

Regio-overleg

Ten behoeve van de kennisdeling heeft in mei 2017 een regio-overleg plaatsgevonden tussen de rekenkamer(commissie)s van Ede, Renkum, Rhenen, Veenendaal en Wageningen.

Ronde langs de fracties

In oktober en november 2017 zijn de externe leden en de secretaris op bezoek geweest bij verschillende raadsfracties. Om terug te blikken op rekenkameronderzoeken en brieven van het afgelopen jaar en om suggesties op te halen voor het onderzoeksplan 2018.

College van B&W

In een informeel overleg hebben het college van B&W en de rekenkamercommissie in november 2017 met elkaar gesproken. Het voornemen is uitgesproken om los van concrete projecten vaker het gesprek met elkaar aan te gaan.

Deskundigheidsbevordering

Leden en / of de secretaris van de rekenkamercommissie waren aanwezig op:

- het jaarcongres van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) (12 mei 2017);
- de samenwerkingsbijeenkomst van de Algemene Rekenkamer (AR) en NVRK (12 oktober 2017);
- het congres 'Grip op resultaten in het sociaal domein' georganiseerd door Binnenlands Bestuur (9 november 2017) en;
- de Algemene Ledenvergadering en het minicongres van de NVRK (24 november 2017).

Publiciteit

Bij het openbaar maken van het onderzoeksplan, het jaarverslag, de start en publicatie van rekenkameronderzoek verspreidt de rekenkamercommissie een persbericht. Ook wordt gepubliceerd op de gemeentepagina in de lokale krant en de webpagina van de rekenkamercommissie. Eind september 2017 zijn via de gemeentepagina in de krant inwoners opgevoerd om onderwerpen aan te dragen voor het onderzoeksplan 2018. Rapporten van de rekenkamercommissie verschijnen op de eigen webpagina en op de website van de NVRK.

Verordening gewijzigd

De Verordening Rekenkamercommissie 2015 is vastgesteld door de raad op 18 december 2014. In 2017 heeft de rekenkamercommissie een wijziging op de verordening voorbereid. Op 23 november 2017 heeft de raad 1e wijziging Verordening Rekenkamercommissie Veenendaal vastgesteld.

De belangrijkste zaken die door middel van de wijziging opgenomen zijn in de Verordening Rekenkamercommissie 2015:

- duidelijke regels ten aanzien van de herbenoeming en aftreden van de externe leden van de Rekenkamercommissie Veenendaal;
- regels ten aanzien van een vergoeding die externe leden verrichten aan extra werkzaamheden;
- de grondslag voor een vergadervergoeding en onkostenvergoeding voor schaduwraadsleden die lid zijn van de Rekenkamercommissie Veenendaal.

Inwerkingtreding gewijzigde verordening: 1 januari 2018.

Verordening raadplegen:

<https://gemeenteraad.veenendaal.nl/wat-is-de-rekenkamercommissie>

Financieel overzicht Rekenkamercommissie Veenendaal 2017

Voor de werkzaamheden van de rekenkamercommissie in 2017 is een budget van € 118.851 beschikbaar gesteld.

Kostensoort	Begroot	Realisatie
Salariskosten en vergoedingen commissieleden	€ 65.810	€ 62.434
Onderzoekskosten	€ 41.176	€ 39.475
Deskundigheidsbevordering*	€ 4.749	€ 1.440
Diverse kosten	€ 7.116	€ 1.157
Totaal	€ 118.851	€ 104.506

*opleiding, cursuskosten, congressen, abonnementen en lidmaatschappen

Ten aanzien van het budget in 2017 heeft de rekenkamercommissie een overschot van € 14.345. Dit saldo komt ten gunste van de algemene middelen van de gemeente Veenendaal.

Uitgebrachte rapporten

Sinds de oprichting van de Rekenkamercommissie Veenendaal in 2004 zijn er 28 rapporten uitgebracht rond een breed scala aan onderwerpen. Een overzicht van deze rapporten is terug te vinden op de website van de gemeenteraad via: <https://gemeenteraad.veenendaal.nl/rapporten-rekenkamercommissie>. De meest recent uitgebrachte rapporten zijn:

2017	Functioneren en doorwerking van de rekenkamercommissie van Veenendaal	Onderzoek naar de doorwerking van drie eerder uitgevoerde rekenkameronderzoeken en het functioneren van de Rekenkamercommissie Veenendaal
2017	Rekenkameronderzoek effectiviteit re-integratietrajecten	Kwalitatief onderzoek naar de effectiviteit van re-integratietrajecten van mensen in de bijstand in Veenendaal en Rhenen
2017	ICT-Centrum Veenendaal	Onderzoek naar de doeltreffendheid van het beleid van de gemeente Veenendaal om zich binnen de regio FoodValley te profileren als ICT-Centrum
2016	Werk aan de winkel met het re-integratiebeleid	Onderzoek naar beleidsvorming, uitvoeringsprocessen en informatie binnen het re-integratiebeleid van de gemeente Veenendaal
2015	Een goed begin is de halve aanbesteding	Onderzoek naar de aanbesteding van het welzijnswerk
2015	Sturing op het sociaal domein	Onderzoek naar de sturing, monitoring en informatievoorziening bij de drie decentralisaties in het sociaal domein

Het gezicht van de rekenkamercommissie

De invulling van de rekenkamerfunctie is in Veenendaal geregeld in de Verordening Rekenkamercommissie Veenendaal 2015 en bestaat uit drie externe leden en twee (schaduw) raadsleden. De rekenkamercommissie wordt in haar werkzaamheden ondersteund door een ambtelijk secretaris.

Benoeming en ontslag: Met ingang van 29 september 2017 heeft de raad de heer T.P.G. Helsen eervol ontslagen, en de heer J. Snoei benoemd tot lid van de rekenkamercommissie.

Leden: De heer G.L. Tjerkstra (extern lid en voorzitter), mevrouw A.M. Jutte (extern lid), mevrouw T. Mulders (extern lid), de heer J.P. Blad (raadslid ChristenUnie) en de heer J. Snoei (raadslid SGP).

Ambtelijk secretaris: mevrouw S. Hendriks en plaatsvervangend secretaris mevrouw L. Achterberg. In de periode januari t/m half april 2017 is de functie van ambtelijk secretaris waargenomen door mevrouw M.H. Kaspers-Felten.

Gert Tjerkstra
Voorzitter

Annemieke Jutte
Extern lid

Tamara Mulders
Extern lid

Johan Blad
Intern lid

Jan Snoei
Intern lid

Sara Hendriks
Secretaris